

Nro. 49.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAR
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Decembernek 19-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Hogy a' Frantziák *Angliába* való bé-ütések előtt, bátorságosabb állapotba helyheztethessék az Angliai nép, erre való nézve, a' mint közönségesen kezdték hirtelni, a' *Londoni Udvar*, a' *Pétersburgi Udvarral* olyan szövetségre szándékozik menni, melly szerént *Muszka Ország* 40,000 embereket küldjen által *Irlándiába* segittségül, a' melly sereg, valamig a' Frantziákkal való békeség meg köttethetik, mind addig *Irlándiába* maradjon. Hogy a' *Parlamentum* ezen szándékat helyben fogja hagyni, az iránt semmit is nem kétkednek. — A' *Stockholmi* levelekből azt olvaszuk, hogy *Pétersburgból* Nov. 21-kén érkezen-meg

C c c

oda egy Kurir, azonnal Status Consilium tartottatott — és hogy *Stockholmban* az északi hatalmaságok Coalitiojokról, nagyon kezdettenek volna beszélni. — A' Dec. 1-ső napján költ *Hámburgi* levelekből azt olvassuk, hogy a' *Portugalliai* követ *Pompeiro*, a' Spanyol Ország Angliával való békesége ki-elközlésében szerentsés lépéseket tett volna. — A' Nagy Britanniai 132,000, az Irlándiai Regularis katonákból álló armádia pedig, 40,000 emberekből áll. — A' Hollándusoktól elvett két linea hajókan, igen sok el-rejtett fegyverek találtatván, úgy kezdetek iránta gyanakodni, hogy azokkal talám *Irlándiába* akartanak vólta a' Hollándusok ki szállani. — A' *Dublini* tudósittások szerént, az *Irlándia* napnyugoti részében, kemény készülétek tétettetnek a' Frantziák ellen. — A' *Londoni* levelek szerént ebben az esztendőben, Jan. 1-ső napjától fogva, az Anglusok 109 prédáló hajókat, és 860 ágyúkat vettenek el a' Frantziáktól. — A' jelenvaló háború által, az Anglia esztendőnként vólt jövedelmeiben, 4,515,656 font sterling kár okoztatott. — Egy *Chevalier* nevezetű Frantzia, olyan tüzet (*Ignis Graecus*) talált fel, hogy az, valamelly puskából vagy ágyúból ki-lövettetvén, el nem óltathatik, hanem a' hajót kevés idő alatt öszve égeti. — Ezen találományával *Chevalier*, a' maga élete veszedelmével is probát akar tenni az Anglusokan.

A' jövő 1798-ik esztendőben, az Angliai flotta 12 millió, az armádia 7 millió font sterlingben fog, a' mint előre fel-számláltatott, telni. Ide járúl 16 millió f. sterl. a' nationalis adosság interessének ki fizetésére. — E' még folyó esztendőben 17 millió f. st. ment a' Status jövedelme; következőképen még 20 millió f. st. kell *Pitt* Ministernek a' jövő esztendőbeli költségeknek ki-pótlására szerzeni.

Frantzia Respublika.

Párisból Dec. 1-ső napján azt írják, hogy az oda való igazgató szék, a' nemzet innep napjai,

és a' Decások' szorossan való meg-inneplések iránt, igen kemény parantsolatot adott volna ki, melly szerént azokan a' napokon, semmiféle enni való portékát árúlni nem szabad, a' botoknak mind bé kelletik zárattatva lenni, és a' mester embereknek is dolgozni meg nem engedtetik. — A' *Párisi* újság levelek közül egyik azt hirteli, hogy a' Frantzia Koróna Praetendensének, az Európai Hatalmasságok közül egyik, azt tanátsolta volna, hogy magát többé Frantzia Ország Királyának ne nevezze, hanem a' *Lilléi* Grófi titulussal elégedjék-meg. — Hogy a' Frantzia Respublikának, a' Tsászár Ő Felségével való békességbeli Ratificatiója tökéletességre mehetett, erre való nézve, egy innep napnak fel-tartására, a' *Luxemburgi* nagy Udvarban, nevezetes készülétek tétettetnek, és Generál *Bonapartét* is, a' Ratificatióval együtt oda várják meg-érkezni, a' kiről, a' Dec. 3-kán költ *Strafsburgi* levelek azt hirtelik, hogy 25 dragonyosoktól, megint annyi Nemzeti lovas katonáktól kísértetve, azon nap reggeli 9 órakor érkezett volna meg *Strafsburgba*, holott ártillérie Generál *Dommartinál* fölöstökömlvén, egy orátskáig való ott mulatása után, eleibe vett utját *Páris* felé követte, a' kit a' nép, sok *éjén* kiáltásokkal botsátott el magától. — A' Frantzia Directorium végzése szerént, azon Emigránsoknak, valakiknek neveik az Emigránsok listájokból végképpen ki nem töröltetett, a' Frantziák birtokokba esett *Velentzei* szigetekben mulatni tellyességgel meg nem engedtetik, sem pedig azoknak a' papoknak, a' kik akkor azon szigetekben nem laktanak, a' mikor a' Tsászár Ő Felségével való békesség megkötöttet, hogyha pedig valaki közüllök, a' Directorium azon végezésinek nem engedelmeskedne, az, mint valamelly kém, úgy fogna meg-büntettetni. — Az 500 személyekből álló tanátsban, *Debry János*, azon sok gyilkosságokról, tolvajságokról, és ragadozásokról tett emlékezetét, a' mellyek most Frantzia Országban hallatlan megátolkodottsággal kezdettének véghez vitettetni, mellyre való nézve, hogy azon gonosz tselekedo-

tek, a' közönséges tisztviselek restségekből, vagy pedig a' törvények gyengeségekből származnaké? annak jó móddal való meg- vizsgálátását kívánta, és ez iránt a' Directoriumhoz is egy követtség küldtetett. — Azon flottának fő vezérlése, a' mellyen a' Frantzia truppok, *Angliába* akarnak által szállittatni, a' tengeri Minister *Pleveille le Pelayra* fog bizattatni. — Polgár *Champigni Hágába* Legations-Secretariusságra, Polgár *Molthedo* pedig *Smyrnai* követté neveztetett-ki. — A' *Madridi* Udvar nemtsak a' követit, hanem még annak Legations Secretariussát is vissza hívta *Párisból*.

A' *Redacteur* nevezetű *Párisi* közönséges levélből azt olvassuk, hogy a' *Graubündeni* igazgató székkal folytatott Correspondentiájában, *Bonaparte* azt írta volna, hogy nemtsak *Veltelinnek*, hanem *Chiavennának*, és *Bormiónak* is okvetetlenül egyesítettetni kelletik a' *Cisálpinai* Respublikával. A' *Prussiai* ifjú Király Tronussába való ülése szerentséltetése végett, a' *Párisi* Directorium egy rendkívül való követet szándékozik *Berlinbe* küldeni. — Az egész Frantzia Országban volt nemesek, mind a' két tanáts végezéséből, a' magok polgári jussoktól meg folytattattanak, és tsak úgy tartatnak, mint valami idegenek, jövevények.

A' *Párisi* közönséges levelek közül némelylyek, bizonyosnak lenni hirtelik, hogy a' *Bernai* Deputatusoknak, a' Directorium parantsolatjából *Párisból* vissza kelletett menni; egyfersmind pedig nemtsak hiszik, hanem azt is erőssittik, hogy a' Frantzia Respublika, a' *Helvétziai* Respublikát, a' maga egészségében, mástól való nem függésben, meg-hagyja ugyan, de még is azon Respublika alkotmányának el-kerülhetetlenül *metamorphosist* kelletik ki-állani. — A' *Zürchi* Cantonban ismét nyughatatlanságok kezdették magokat ki-ütni. — A' *Batávusoknak* is, az ő Respublikájok mostani politikus állapotja, nem kevés gondolkozásra adott alkalmatosságot. — A' *Graubündeni*ek, Generál *Bonapartéhoz* Deputatusokat kül-

dötte nek vala *Rastadtba*, a' kik nem találván ott *Bonapartét*, ök is azzal a' magok utjokat *Páris* felé vették. — A' *Basiléában* lévő polgár *Bacher*, a' ki, mint a' *Frantzia* Respublika tellyes hatalommal biró *Ministere*, úgy fog *Regensburgba* menni, a' maga *Credentionalissát*, Dec. 1-ső napján kapta a' kezihez *Párisból*. — A' *Frantziáknak* *Angliába* való bé-menetelekre, igen nagy ösztön a' *Nemzeti* kintsre való *Speculatio*.

Olasz Ország.

Az *Olasz Országban* hátra maradott *Frantzia* truppok vezérléseket, a' *Bonaparte* jelen nem létiben, *Generál Kilmaine* folytatja. — A' *Rimini* (*Arinimium*) felé elé nyomult *Cisálpinai* truppok, 10,000 emberekből állanak, a' mellyeknek megerössítettésekre, a' *Májlámban* lévő *Lengyelek* közül, Nov. 23 kán, még 4000-en küldettettek. Némellyek nem akarják hinni, hogy a' most *Grétzben* múlató *Módenai* *Hertzeg*, a' *Breisgau* igazgatását kezéhez venné, hanem úgy gondolkoznak, hogy *Ferdinánd* *Hertzegnek* fogná által engedni. A' *Spanyól Országból* ki-küldetett, de a' mellett *pensióval* biró, és eddig elé *Bolognában* lakozott vólt *Jésuitáknak*, egy *Spanyól Kurir*, azt a' parantsolatot vitte, hogy ök *Spanyól Országba* ismét mennyenek vissza, melly parantsoltra talám az adott *alkalmatosságot*, hogy az a' pénz, a' melly nékik eddig elé esztendönként szokott küldettetni, ennekutánna ne küldettessék ki, hanem maradjon benn az *Országban*.

Dec. 1-ső napján írják *Velentzéből*, hogy a' *Frantziák* minden nap készülődvén az onnan való ki-menetelekre, a' mennyi sóból és lisztből álló 6 hónapra való *provisiót*, a' város adott vala nékik, azt most 150,000 tallérokön akarják nékie el-adni. — E' mellett, a' miféle eszközök a' fegyver házban még találtatnak, azokat is kotya vetyén akarják el-adni. — A' *Velentzei* flottát is, a' *Frantziák*, minden ellentállásan kívül, a' magok számokra el-vitették. — A' *Pálma* és *Osoppó*

körül lévő mindenféle provisiók felől azt hirtetik, hogy azokat a' Frantziák, a' Tsászári Commissariusoknak által adták volna. — A' jó békesség hire szele fuvása után, a' *Velentzei* városokban való hivatalokat, ismét a' nobilik és kereskedők vették a' kezekhez, a' szép lelkek, a' Filosofusok pedig, hivataljokat önként le-tették. A' békesség ki-eszközölője, *Marquis de Gallo*, Nov. 26 kán ment *Nápoly* felé *Véronán* keresztül, a' kiről azt hirtetik közönségesen, hogy ő *Siciliának* Vice-Királya fogna lenni. — A' *Cisálpinai* Republikának ennekutánna 25,000 Frantzia katonákat kelletik a' maga zsoldján el tartani, és *Hollandiának* is meg annyit. — Ezeken kívül mindenik Republikának, a' maga trupjai közül kelletik 25 000 hadi embereket tartani. — A' *Nápolyi* Király, a' maga Országában lévő Püspökökhez egy nevezetes rendelést küldött ki, mellyben a' többek között a' vagyon: Hogy mivel a' polgári társaság' fundamentuma a' vallás, és minthogy a' vallás a' halálra, és az élet viszontagságaira nézve is egyetlen egy vizsgáltság; annakokáért annak fenn tartása iránt, a' Püspökök a' magok kötelességeket tellyesíteni el ne múlassák, a' tudatlan, és a' botránkozó életű papokat hivataljoktól fozzák meg, és a' papságra csak az olyanokat vegyenek fel, a' kiknek a' népoktatására tudományok vagyon, és kegyes életűek, a' kik pedig csak leg kissebbet is találnak hibázni, azokat a' *Canonicus* törvények tartások szerént, meg-büntetni el ne múlassák.

Bonaparte felől azt hirtetik, hogy Gróf *Kobentzelt*, egy brilliántokkal gazdagon ki rakattott két rendből álló arany lántzal tisztelte volna meg, és hogy Generál Májor Gr. *Meerfeld* is, drága ajándékot kapott volna *Bonapartétól*, e' mellett Báró *Degelmannak* is, valami kalapra való brilliántokkal ki-rakott ékességet adott volna ajándékba, — ezeken kívül pedig a' Generál Stabtól *Bétsbe* küldetett Kurirnak is, egy brillántos gyűrűt ajándékozott volna. — Hogy a' Spanyol Országból ki küldetett, és eddig elé *Bolognában* lakozott

pensiójokból élt Jésuitáknak, Spanyól Országba vissza kelletik menni, ezen a' Bolognaiak nagyon meg szomorodtanak, annyival is inkább, mivel az által nemtsak a' pénz circulatiója kissebbedik meg közöttök, hanem hogy azok az újj filosofiát, a' Religió mételjét, az emberek szivekből ki tisztítani igyekeztvén, ilyen móddal őket el-vezteni kéntelemttetnek.

A' Pápa Ő Szentsége, a' *Cisálpinai* Respublikát annak lenni formaliter meg ismérte. — *Ankona* várossa pedig, a' Respublikákban való szokott mód szerént akarván igazgattatni, a' *Cisálpinai* Respublikával kíván egyesítettetni. — A' Pápa Ő Szentsége szolgálatjába által ment Ts. Kir. Generál *Provera*, két Adjutansaival együtt immár meg-érkezett *Rómába*, a' ki ottan a' Pápa Ő Szentsége katonai Statussát fogja az eddig valónál jobb lábra állítani. — A' mint Dec. 2-kán *Májlandból* írják, a' Status igazgatása felöll szabadon való gondolkozásokért el fogattatott személyek, a' Frantzia Respublika kivanságára, a' Pápa Ő Szentsége Birodalmában mind szabadon botsattattanak. — A' *Toskánai* Nagy Hertzeg, valamelly helységnek el tserélése végett, a' *Cisálpinai* Respublikával alkuba kezdett eredni, t. i. *Lunigianát*, a' *Cisálpinai* Respublika birtokába menni meg fogja ugyan engedni, de úgy, hogy a' *Cisálpinai* Respublika is, a' *Luccai* Respublikát, az Ő Hertzegsége Statussával egyesítettetni engedje meg. — A' békesség hire el terjedése után, a' *Triesti* kikötő helybe feles számú hajók érkeztenek-meg *Levantéből*, és a' kereskedés is nagyon folyamotjában kezdett eredni.

Német Birodalom.

Achenből írják Nov. 29-kén, hogy a' fő Generál *Augerau* parantsolatjára, az oda való Frantzia Commissarius, Polgár *Estienne*, az *Acheni* tanáts, és más hivatalbeli tisztviselőkkel, a' Frantzia Respublikához való hivségeket solenniter letétette vólna. — Hasonlóképpen le-tették a' ma-

gok hiteket, az *Achennel* szomszédságban lévő *Burtscheid* nevezetű helységben is. — A' *Koloniai* Kommandans Generál *Olivier*, az oda való Magistratusnak egy különös írása által azt adatta értésére, hogy azon város némelly lakossai, a' benne lévő katonaságot, engedetlenségre tántoritani nem félvén, azokkal, mint a' közönséges tsendesség felháborítottóival, a' törvényes könyvtartása szerént úgy kéntelenítettik bánni; e' mellett pedig a' Magistratusnak azt ajánlotta, hogy azon közönséges tsendesség felháborítottóira, minden figyelmetességgel legyen, és hogy kik légyenek azok, azt ki tanulni, és őket megbüntetni el ne múlassa.

Weilburgból Dec. 6 kán. A' *Sittardi* Abbatziából, *Mastricht* mellől, kemény katona őrizet alatt, ma hozattattanak ide vagy 30 Dominicanusok, a' kik a' Frantzia Directorium parantsolatjából, azért küldetnek szám ki-vetésbe, mivel ők a' magok hiteket le-tenni nem akarták, ez a' sors fog találni még sokakat *Achen* és *Jülich* környékén is. — A' Német Országban lévő Frantzia ármádia bal szárnya, két karabéljos régimentekkel, 3 gyalog brigadákkal, és egy brigade ártillériákkal fog meg erősítettetni, a' mellyek azon tábor jobb szárnyából fognak által menni. — *Weilburgból* írják azt is, hogy a' *Párisi* levelek szerént, Generál *Scherer* a' Hadi Ministerséget lefogná tenni, és hogy helyibe Generál *Championet* fogna tétettetni. — A' *Württembergi* Hertzeg azon van, hogy ezután mindég követet tartson *Pétersburgban*, a' hová Gróf *Zepplin*, Hertzegi Kamarás Úr ki-neveztetvén, immár útra el is indúlt. — A' Frantzia Emigránsok, a' *Rénus* bal partyán elfoglalt helységekből, mindenünnen ki-küldetnek; a' melly Contributiók pedig azon helységekre vettettek, azok katonai executióval szeddettettek fel.

Bonaparte fő vezér a' *Rastadtban* lévő követekek rész szerént személyesen, rész szerént egyik Adjutánsa által adta vissza a' visitát. — A' *Tseh*

Országai Zsidók, a' mostan nékiek adatott Ts. Kir. privilegiumok szerént, a' katonai szolgálat alá vagnak veitve. — A' *Hesszen Kasseli Landgróf* most *Berlinben* múlat.

A' Német Országai Ts. Kir. egész ármádia, egy darab időtől fogva, mind abban foglalatoskodik, hogy magát a' Ts. Kir. örökös birodalmokba húzza vissza, és a' *Lasci* regimentiből, a' *Máintzi* truppokkal együtt, csak egy bataillon fog maradni *Máintzban*. — *Máintzban, Mannheimban, Ehrenbreitsteinban, és Philippsburgban*, ezen hónap 11-kén 2445 szekereknek kellett elé állani, hogy onnan minden munitiókat ártillériákat, mentől hamarább lehet Tseh Országba szállítsanak által. — Az *Ulmában* vólt pattantyusokhoz is, Dec. 6-kán olyan parantsolat küldtetett, hogy onnan *Linzbe* takaradjanak, és az ártillériákat is *Ulmából* ki vigyék. — Az *Ulmában* vólt eleségbeli provisiók *Günzburgba* vitetvették által. — A' *Bámberg* környékén fekütt katonaság is olyan parantsolatot vett, hogy mentől sebesebben lehet, úgy mennyen Tseh Ország felé, az ártilléria pedig *Eger* felé szállittassék által, mellynek által költöztetésére, 800 lovak kivántatnak. — Hogy *Bonaparte* Dec. 10-kén újjonnan *Rastadtban* kivánt vólna lenni, azt némelleyek onnan is igaznak lenni gondolják, mivelhogy a' maga szakátsát, és több magával vólt tselédeit, *Rastadtban* hagyta magától hátra. — A' *Würtembergi* követet *B. Mandelslohét*, Dec. 1-ső napján hivatta magához ebédre *Bonaparte*, a' ki szokása szerént, dél utáni 6 órakor szokott asztalhoz ülni. — A' *Rastadtban* lévő követek közül, csak *Báró Edelsheimat* látogattam meg személyesen *Bonaparte*, a' kinél magát úgy jelentette bé, hogy *Bonaparte* a' *Badeni* Status Ministernél, (nem követnél) a' Margrófnak a' *Logis* iránt való jó indulatját akarja megköszönni. — Minthogy *Bonniernek* és *Treilhardnak* is a' *Bonapartejéhez* hasonló plenipotentiáji vagnak, annak-okaért, a' *Bonaparte* jelen nem léte, a' *Rastadti* Congressusnak semmi hátra maradására nintsen,

A' Nagy *Friedrich* idejiben, 1740-ben, a' Prussiai Birodalom népessége, alig ment vala 4 millió lelkekre, még is töllek, esztendőn által, 28,000,000 livrákat vett bé; az ő meg-halálózása idejekor pedig, 1786-ban, azon Birodalom népessége már 7,000,000 lelkekből állott, a' kik néki esztendő alatt 96,000,000 Frantzia livrákat fizettenek vala; a' II dik *Friedrich Wilhelm* meg halálózásával pedig, a' Birodalom III dik *Friedrich Wilhelmre*, nem valami kárral, hanem igen nagy haszonnal ment által, minthogy a' Prussiai Birodalom népessége, most 10 000,000 lelkekből, esztendeig való jövedelme 120,000,000 livrákból, a' hadi népe pedig 240,000 katonákból áll.

Batáviai Respublika.

Hasznosnak lenni itilte a' *Hágai Convent* a' Belgákat közönséges hirdetménye által azoknak való alamisna adásra serkenteni, a' kik az Octob. 11-ik napján történt tengeri szerentsétlen tsatában, vagy sebbe, vagy fogságba estenek. Az oda való játék néző helyen, November 23-ikán 1000 forint gyüllött azoknak számokra. Azon tsatában 540 ember vesztette el-életét, és 620-an kaptak sebet.

Reubel divisionalis Generális, *Reubel* Directornak testvér öttse is szolgálatba állott az Angliai armádiánál.

Ebben a' Respublikában is sok változásokat lehet várni. Azok a' familiák és kereskedők, a' kik még most is jó hajlandosággal viseltetnek az Orániai fejedelmi Házhoz, az Austriai örökös tartományokba költözni szándékoznak. A' patrioták meg unván a' sok adót, melly mind a' Respublika flottájának ki készítésére, mind a' zsóldban lévő Frantzia seregeknek tartására kívántatik, azt tudakozzák, ha magánossan beszelgetnek, egymástól, nem jobb vólnaé a' Frantzia Respublikával öfzve kaptsolatni?

October 11-ik napjától fogva, ismét olly szorosan bé-zárták a' Texelt az Anglusok, hogy hi-

rek nélkül sem onnan ki, sem oda bé senki sem mehet, és csak a' neutralis nemzetek hajóin kereskedhetnek valamit a' Belgák. — Napkeleti Indiából eztenedőtől fogva semmi hajó nem jöhetett az Indiai kereskedő Társasághoz, minden terméseikkel és az Anglusok osztozkodnak. — Napnyugoti Indiából valami keveset csak kapnak, de azt is titkon, és csak a' Svéciai és Dániai kereskedő hajóknak segítségével által. — Az Austriai Belgiomnak Frantzia Respublikával való öszve szerkeztetése is, gyógyithatatlan sebet ejtett a' kereskedés tés-tén, mivel a' *Scaldis*, *Más*, és *Rénus* vizeinek készítettendő tsatornák által, minden kereskedes *Ostende*, *Antverpia*, *Brüsszel*, és több *Belgiomi* városok alá fog vitetödni, következésképen az egyenlőség, és szabadság birása mellett, üresen marad a' Belgák erzfénye.

Dünkirchenben igen kemény hadi készületek tétettetnek. — Azokat a' truppokat, a' mellyek *Flándria* partyai mellett gyűlnek öszve, Generál *Lefevre* fogja kommandirozni. — A' mint *Hágából*, Nov. 28-kán irják, Anglia ellen 3 corpus fog formáltatni, mellyek közül egyik *Bretagneban*, a' második *Normándiában*, a' harmadik pedig *Dünkirchennél* fog öszve gyülekezni.

Spanyól Ország.

Hertzeg *Alkudia*, a' ki házassága által a' Kir. familiába bé-lépett, 's annál fogva mindenhatóvá lett a' *Madritti* udvarban, nagy változást tétetett a' Ministeriumban. — *D. Jósef de Ezpaleta* Generál-Lajtinántot a' *Santa-Fei* vólt Vice-Királyt, a' Kastiliali Tanáts Gubernátorává tétette a' *Salamancai* Püspök helyett, a' ki is a' *St. Jagói* Érsekségre emeltetett. Gróf *Cabarrus* a' szép *Talliennének* édes atya, fel nem válalván a' Finantzia Minister-séget, *Don Francesco de Saavedra* nyerte azt el. *Don Gaspar de Jovellanes*, a' ki *Muzka* Országba való követségre nézettetett ki, *Don Eugenio de Laguno* helyett Justiz-Ministerré lett.

A' Finantz Ministerségre Gr. *Cabarrus* helylyibe, D. *Bernhard Yciarte* is candidaltatott vala, a' ki az *Indiai* tanáts leg megvilágosodottabb tagjai közül egyik, és a' meg holt Ministernek is, a' ki a' Spanyol Ország Frantzia Orzággal való békességét *Basiléaban* megkötette vala, testvére. *Castilien* tanátsosnak, a' Spanyol Király az iránt adott parantsolatot, hogy Ő Felségének, mind a' katoná, mind pedig a' papi renden lévők' ezek kerekei mi módon való forgásaik iránt, adna egy valóságos tudósittást. — A' *Madriti* lakossai újonnan meg fognak számláltatni, a' közönséges bátorságra szolgáló eszközök pedig meg fognak szaporittatni. — A' Spanyol Monarchia, nem kevésse örvendett azon, hogy az Austria és Frantzia Respublika között való békességnek hírért megértette. — A' Novemb. 10-kén költ *Madritti* levelekből, a' közelebkéről való levelünkben irt egyik tudósittással ellenkezöt olvasunk, t. i. azt, hogy nem hogy Anglia mellett tartana Spanyol Ország, de söt inkább a' Frantzia truppoknak, megengedte immár, hogy Spanyol Orzágon keresztül *Portugallia* felé meenyenek, hogyha a' *Portugalliai* Udvar, az új feltételek szerént, a' Frantzia Respublikával békességet kötni nem akar.

Magyar Ország.

Nagy-Váradról 30-ik napján. Értesére esvén ezen Tek. Bihar Vármegye Ord. Vice Ispánjának, Tek. *Péchy Imre* Úrnak, hogy Ő Királyi Hertzegsége a' Nádor-Ispány, Károlyból ide jönni szándékozna, azonnal e' folyó hólnapnak 10-ikén, particularis gyűllést tartott, és Ő Kir. Hertzegségének méltóságához illendöképen való fogadására, a' jelen vólt Uraságnak meg-eggyezésével, igen szép, de egyfzersmind költséges rendeléseket tett. A' költség adásában, mindenek felett megkülömböztette magát, nagy méltóságú Püspök *Darabanth Ignátz* Ő Excellentiája, a' ki mingyárt akkor 400 R. forintokat igirt, és ha a' szükség kívánta volna,

többre is kötelezte volna magát. — Eő Kir. Hertzegsége Novemb. 22-ik napján, dél után két órakor érkezett Várad Olasziba, a' hol a' Cath. Püspök Residentiájába szállván, a' fent nevezett Püspök *Darabanth Ignatz* Ő Excellentiája által be-neventáltatott, azután ebédlett az ott lévő nevezetesebb Urasággal, hét órakor a' kedveért készített bálon meg-jelent, tántzolt, és vigan múlatta magát. — Mind Váradon, mind V. Olasziban szép illuminatiók voltak. A' nevezett Püspök Ő Excellentiája, a' szöllője alatt lévő residentiáját, igen szépen illumináltatta, és az ablakokat inscriptiókkal meg-rakatta. Innen más napon *Aradra* ment Ő Kir. Hertzegsége.

N. Váradra N. Károlyból ment Ő Kir. Hertzegsége, a' hol November 20-ikán vőlt, és a' mint az onnan vett két tudósításból olvassuk, ottan is il-lendőképen fogadtatott. Szállása Gróf *Károlyi József* Ő Nagysága kastélyában vőlt, ott készitettek számára ebéd és bál. — Az ide gyüllött *T. Beregh, Ugotsa, és Máramaros* Vármegyébei nemes insurgens seregeket, a' N. Károlyi piatzon visgálta meg Ő Kir. Hertzegség. — Azon győzedelmi kapu, a' mellyet a' N. Károlyi Arendás Zsidó *Oesterreicher* a' Somos erdő alatt tulajdon költségein készittetett, akárhól is számot tett volna. Ennek túlsó oldalán leg felyül a' Fáma állott trombitával, azon alól vőlt a' kétfejű sas, azon alól a' Nádor-Ispány képe jól el-találva, mellette két oldalról zászlók, ágyúk és fegyverek vőltak festetve, 's alattok ez a' vers:

Királyok véreből született Hertzegség
Tiszteli személyed' itt a' buzgó hiveség.

A' győzedelmi kapunak várasra néző oldalán, hasonlóképen felyül a' Fáma állott trombitásán, alatt a' két fejű sas, ezen alól a' Magyar Ország tzimere, két oldalán ágyúk zászlók és kardok, a' következő versel:

*A' vitéz Magyarok arany szabadsága
Ez alatt virágzik régi bölgsége.*

Innen, az az *N. Károlyból*, más nap jókor reggel tovább folytatta Ő Kir. Hertzegsége az utját.

A' Magy. Kurir Novemb. 21-ik napján a' 41-ik szám alatt költ darabjának 653-ik lapján lévő szép kötött magyar versekről, azt írja *N. Károlyi* egyik levelező barátunk, hogy az ő itelete szerent, meg érdemlené azoknak írója, hogy ama nagy érdemű Erdélyi Poeta *Gyöngyösy János* Úr pálmája vele költsönöztetne. — *Illy szép verseket többeket is szeretne a' M. Kurir maga Erd. Olvasóival közleni.*

Dec. 5-ik napján azt írta egy Görög kereskedő *Zemlinből*, egy Bétsi kereskedő Görög *Társának*, hogy a' *Viddini* pártos *Basa Pasvand Olu*, ismét fel-támadt a' *Fényes Porta* ellen, és öszve kapsolván magát a' *Belgrádi* régi lakosokkal, nagy erővel jön ezen város ellen, és már akkor csak 8 órannyi járó földre vólt attól.

* * *

Tekintetes, Nemzetes és Vitézlő

KÓ S ISTVÁN ÚR,

*Uri neve napjának tiszteletére, Bétsben, Karátson
Havának 19 ik napján készítettett versek.*

Gömörben egy falut *Jánosit* esmérek

A' mellyben lakoznak három hiv testvérek,
Három *Kós*, mind okos, az egyike *István*,

Kis pennám nagy nevét tiszteld, mert nem hitván.
Méltó tiszteletre muzsámat készitem

Idvezlő strófákkal nevedet szépitem.

Számlálly sok vig napot életed párjával,

Szorgálmatos *Mártha Széky Borbalával*,

Kós István szép neved érdemes illattya

Gömört, 's több *Vármegyét* mint balzsam úgy
hattya.

Kegyesség tüköre házi gondot üző
 Vagy mindent okosság sinorjára füző.
 Betses Neved hajnal szárnyain repüljön,
 Fényes virtusoddal százakra derüljön;
 Tellyesittse az Úr nagy Szived reményét,
 Gyász köd ne borítsa kivánt napod' fényét;
 Szerentsés elztendők rajtad újuljanak,
 Ellenségid mint füst hamar el-múljanak.
 Szin mázt nem esmérő szivemen viselem,
 Két olajágatok pennámmal frisselem
Apolló kertében gyenge zöld ágak
Flóra kertében is egy szép virágotok
 Viritnak, 's szép szaggal már is illatoznak,
 Majd tovább mint pálma gyöngyel harmatoznak.
Kós Benedek frissen Parnasszus hegyére
 Pegazus lovain lépjen tetejére;
Kós Náni Minerva Allzony templomába
 Irassék Pallásnak hires táborába.
 Isten, ki az eget hatalmaddal birod,
 Kinek kinek nevét könyvedbe fel-irod;
 Ird fel ezek' nevét fehér követskére,
 Ültesd a' szerentse leg főbb szekere.
 Kitsiny szolgálótok így tisztel fő hajtva
 Mint szarvas gyógyulást vár szegény ohajtva.
 Érző szivetekre költi e' kis munkát
 Szájjának nem rég költ gyengesége tulkát;
 Bár az halál üljek kékült ajakára,
 Akkor is szivéből tisztel *Valyi Klára*.

Tudósítás.

Ezen Munkátskának Irója: *Etwas vom Wör-
 böcz, dem Kompilator des sogenannten Juris Tripar-
 titi Hungarici, um einigermassen dem Wunsch des
 Manch-Hermæons ein Genügen zu leisten etc.*;
 nyomtatásban közre botsátja Ts. Királyi Felséges
 helybe-hagyással azon *Jus Consuetudinarium Qua-
 dripartitum Hungaricumot*, a' melly az *Első Fer-
 dinánd'* Uralkodása alatt az 1553 dik elztendőbéli
 Ország-gyűlési Végzése' 19-dik Artikulussának
 kivánsága szerént igazi Magyar Törvény-Tudók-

tól dólgoztatott ki, és a' mellynek az említett *Wer-
böcz'* helyébe kellett volna fel-vétettetni. A' Munka' végén fel lesznek azok az okok jegyeztetve,
a' mellyekre nézve, *Első Ferdinánd* ezen magában
valósággal betses Munkának fel-vétetődését meg-
nem erősítette; mellyek után a' Ki-adónak, az
Austriai Ház' Magyar Országhoz való Örökös Jus-
sáról, néhány meg-jegyzései következnek.

Az egész Munka közelebbről nyomtató-sajtó
alá fog adattatni, és in 4to, rész szerént író, rész
szerént nyomtató papirossan, leg feljebb a' jövő
1798-ik elztendő' Aprilissének végéig készen lesz.

Egy Exemplárnak nyomtató papirossan 3 fo-
rint 30 kr. író papirossan pedig 4 for. 30 kr. lesz
az ára. Azok, a' kik egy, vagy több Exempláro-
kat meg-szerezni kívánni fognak, tisztelettel ké-
rettetnek, hogy rendeléseiket *Agrámban a' Novo-
szelics* Ts. Királyi privilégizált könyv-nyomtató
házában, jó idején és meg-határozva tegyék meg,
hogy, a' mint valósággal kívántatik, 's minden
munkássággal való igyekezet is arra fordittatik,
mindeneknek jó móddal elég-tétethessék. A'
Vévők nevei a' Munka' elibe ki-nyomtattatnak.
A' rendelések meg-tétethetnek: Bétsben *Hörting
Dávid* Ts. Királyi privilégizált Könyvárosnál a'
Bogner Utzában — és Pesten a' Királyi Universi-
tás Könyváruló bóltjában. — *Agrám* December'
1-ső napján 1797.

„A' *Novoszel* Ts. Kir. Könyv-
nyomtató Háza, *Agrámban*
Horváth Országban.”